

ספר דף על הדף על מסכת עירובין

פתיחה למסכת עירובין

ורבינו המהרי"ל (בספר הל' סוכה) כותב:

אמר מהרי"ל שהוא שאל אחד אמאי האריך רש"י ושאר פוסקים במס' סוכה ועירובין יותר מבשום מסכת, והשיב לו שדיניהם רחוקים מדעת הבריות כגון גוד אסיק גוד אחית ודין לבוד ודופן עקומה ולחי וקורה שמתירין את המבוי והרבה כה"ג אשר קשה לדעת סברתם, ולהכי חזרו הפרשנים להבינם ולהשכילם לכל ע"כ

וראה בספר מעשה איש (חלק ה' ע' לה) המביא מהגרש"פ שטיינברג ז"ל, (נאמן ביתו של החזון איש זצ"ל) הכותב: אמר לי פעם, שלמד חורף אחד בשנה מעוברת, ארבע עשרה שעות ליום בלי הפסק פרק ראשון ממסכתא עירובין ע"כ.

★ ★

בשער רוח הקודש לרבינו ר"ח ויטאל זצ"ל (ד' מ"ב ע"ב) כותב: גם טוב לקרות בכל ליל שבת אחר ברכת המזון - מס' עירובין. בסוד: ע"ב רי"ו ובסוד העירוב ע"כ.

ובספר דור ישרים (פרק א' ע' לח) מביא מהרה"ק בעל מי השלוח מאיזביצה זצ"ל:

אמר אשר במשך זמן לימוד מס' עירובין, סגולה טובה ללמוד בכל ערב שבת קודש מאמר הגמרא (שם דף כ"א ע"א) מחשבון התורה: אמר רב חסדא דריש מרי בר

בוזה"ק (ח"ג ד' רע"ו ע"א ברע"מ) איתא רמז למסכת עירובין בפסוק (זכריה ט, ט): עני ורוכב על חמור וזלה"ק: כתיב ב' במשיח עני ורוכב על חמור, עני איהו תמן בסימן עירובין נדה יבמות, ושאר מתניתין בכלל וכו' עכל"ק.

(והפני יהושע בהקדמתו לחדושו על הש"ס - ח"א כותב בתו"ד: ומס' יבמות בדעתי להביא באחרונה מנחת ענ"י על מס' עירובין נדה יבמות - אם יגזור ה' עלי בחיים וכוונתו להנ"ל).

וכתב בשיירי כנסת הגדולה (יו"ד סי' רמ"ה בהגהות הטור אות ג')

ואני שמעתי בקושטא שנמנעו מלקרות עירובין ונדה ויבמות מפני שראשי תיבותיהן עני עכ"ל.

(וראה בספר מגדים חדשים עמ"ס ברכות י"ז ע"ב מש"כ בדבריו הנ"ל).

★ ★

רואים אנו מכמה ביטויים בקדמונים שהתייחסו למסכתא שלפנינו כמסכתא מוקשה במיוחד. רבינו תם בספר הישר (בשו"ת סוף סי' קב) כותב:

דברים הללו צריכים ראיות ויוצאים מעורכבים בעמקי יבמות ועירובין ע"כ.